

HET DERDE TESTAMENT

KOSMOS

TIJDSCHRIFT OVER DE GEESTESWETENSCHAP VAN MARTINUS

Jaargang 42 september 2015

MARTINUS

HET VASTE PUNT — *Kan de toekomst zonder de Godheid?*

- JOHANNES DRAGSDAHL

- GUNNER FREDERIKSEN

uit: *Martinus, zoals wij hem ons herinneren*

INFORMATIE OVER HET WERK VAN MARTINUS

Het tijdschrift *Kosmos* wordt uitgegeven om de lezer inzicht te geven in het wereldbeeld van Martinus (1890–1981), dat met zijn kosmische analyses de lezer tot humaniteit en naastenliefde wil inspireren. Dit wereldbeeld, dat de geestelijke wetten en principes van het leven helder uiteenzet, heeft Martinus beschreven in zijn levenswerk: *het Derde Testament*. Het werd geschreven voor mensen die een verklaring van het leven zoeken die zowel hun gevoel als hun intelligentie tevreden kan stellen, op verstand berust en logisch is. Martinus wilde zelf niet dat zijn werk tot de vorming van een sekte of vereniging zou leiden. Het is toegankelijk voor iedereen die de verklaring van de eeuwige levenswaarden in de vorm van logische gedachtenreeksen wil leren begrijpen.

INHOUD

3
Het vaste punt – Kan de toekomst zonder de Godheid?
Martinus

14
Johannes Dragsdahl
Uit: Martinus, zoals wij hem ons herinneren

23
Gunner Frederiksen
Uit: Martinus, zoals wij hem ons herinneren

COLOFON

© 2015 Martinus Instituut, Kopenhagen,
Denemarken

Redactie: André Stroobant, Den Haag (m.m.v.
Gerard Oude Groen)

Layout: Jan de With, Asperen

Druk: Printstudio, Den Haag

Een uitgave van:

Stichting Martinus Centrum

Bautersemstraat 42

2518 PC Den Haag

tel. (070) 427 14 97 of (0570) 600 447

info@martinuscentrum.nl

www.hetderdetestament.nl

Prijs voor 4 nummers per jaar €20,00

Informatiemateriaal wordt gratis toegestuurd.

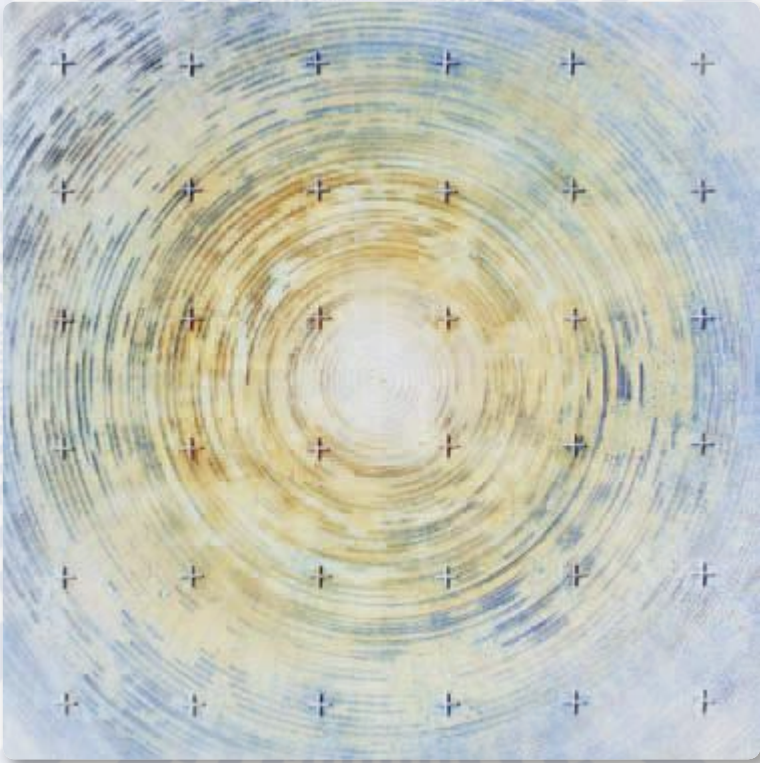
IBAN: NL66 PSTB 0002 6646 92 – BIC: PSTBNL21

Weergave van tekst- en beeldmateriaal uitsluitend na schriftelijke toestemming van het Martinus Instituut.

HET VASTE PUNT —

Kan de toekomst zonder de Godheid?

Fixed Point Theorem (2012), Nik Harron

Oorlogen en onenigheid berusten op dwalingen, inbeeldingen en illusoire opvattingen

We leven in een geweldige bewegingsoceaan. Alles is beweging. De tijd vliegt voorbij. De ruimte haast zich voort, ons hart klopt en het bloed stroomt door onze aderen. Onze gedachten jagen door onze hersenen. De toekomst wordt heden en het heden wordt verleden. Ons organisme is eens geboren en begint meteen naar zijn culminatie te snellen en vandaar verder naar het einde. Waar bevindt zich in deze reusachtige oceaan iets wat geen beweging is? Het is niet zo vreemd dat alle opvattingen illusoir, dat wil zeggen relatief, zijn. Ze zijn niet absoluut maar berusten slechts op de relatie van de ene bewegingssoort ten opzichte van een andere bewegingssoort. Zo zijn de opvattingen van alle niet-ingewijde wezens.

Iemand komt een coupé binnenrennen en gooit het raam open en roept buiten adem: “Tjee, wat is het hier warm!” Hij heeft een paar kilometer gered om de trein te halen en begrijpt niet dat de andere passagiers kou zitten te lijden. Maar niet alleen in de coupé kan er onenigheid ontstaan over verschillende opvattingen over hetzelfde iets. Dat geldt overal in de wereld, zowel tussen dieren als tussen mensen. Heel de grote godenschemering, de oorlog van iedereen tegen iedereen, van staten tegen staten en van individuen tegen individuen. Ze hebben allemaal om zo te zeggen het een of andere raam dat ze open willen zetten, omdat ze het vergeleken met hun medepassagiers op het ene of andere gebied te warm gekregen hebben of te koud.

Alle onenigheid berust uitsluitend op de uiterst verschil-

lende waarderingen van hetzelfde iets door de partijen. En iedere partij gelooft natuurlijk dat hij gelijk heeft en de andere ongelijk, en zal de andere partij daarom bestrijden. Alle oorlogen zowel tussen volken en staten als tussen mensen kunnen enkel en alleen berusten op illusoire opvattingen. Stel je voor dat er vermoord en gedood wordt ten gevolge van een dwaling. Stel je voor dat mensen jarenlang in haat en wraaklust leven, uitsluitend op grond van inbeelding. Stel je voor dat mensen vele levens leiden op basis van louter illusies, geheel los van de ware werkelijkheid. Stel je voor dat alle doodvonnissen en terechtstellingen een dwaling zijn. Stel je voor dat alle vormen van straf, die het organisme en de gezondheid en het welzijn van de microwezens, cellen en moleculen schaden, een dwaling zijn, een ontplooiing van hetzelfde principe als de heksenvervolgving en brandstapels van de inquisitie. Stel je voor dat alle politieke en religieuze intolerantie een vergissing is. Ja, stel je voor dat het wereldbeeld en de moraalbegrippen van de wezens berusten op illusies, inbeeldingen of valse voorstellingen. Hoe zal er vrede kunnen ontstaan tussen al die verschillend denkende wezens?

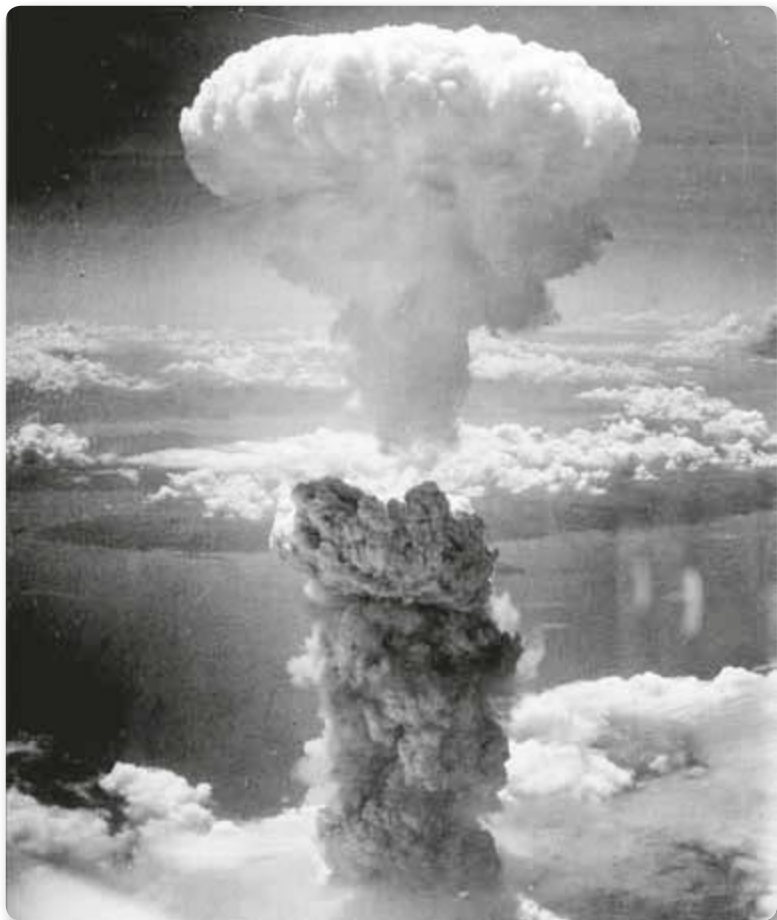
De inquisitie van de 20ste eeuw

De mensen zijn zich gaan vastklampen aan de materiële wetenschap en beseffen niet dat ze hiermee hun leven een nieuwe sfeer van illusies binnenleiden en nog verder weg van de absolute werkelijkheid dan ooit. Deze materiële wetenschap heeft er dan ook voor gezorgd dat de mensen nog ongelukkiger zijn geworden dan daarvoor. Ze moorden nu niet alleen op een schaal waarvan we eerder de gelijke niet gekend hebben, maar ze kunnen ook zelfs hele grote bewoonde gebieden en vruchtbare grond vernietigen en er levensgevaarlijke en dodelijke woestijnen van maken,

die verborgen en voor levende organismen dodelijke stralen uitzenden. Ook allemaal ten gevolge van pure illusie, inbeelding en bijgeloof. Nee, het is een grote vergissing om te geloven dat de middeleeuwen het culminatiegebied van bijgeloof zijn. Wat zijn de kleine inbeeldingen en voorstellingen van toen en die paar duizend heksen die verbrand werden, vergeleken met de miljoenen slachtoffers van de gaskamers en van de atoombom? Een grotere inquisitie dan die van de 20ste eeuw kan toch nauwelijks op aarde gepraktiseerd worden, als de mensen al niet helemaal ten onder zullen gaan in elkaars wederzijdse tegengestelde inbeeldingen en bijgeloof? Als iemand gelooft dat een nog groter atoomverhaal, een nog betere terreur, vrijheidsberovende gelijkstelling, armoede en vernedering van de mens vrede zal betekenen, ja, dan heeft hij in ieder geval alle mogelijke voorwaarden om een hogepriester van de illusies en domheden en daarmee van de inquisitie te worden.

De psyche van de mensen is de ware oorzaak van de oorlog. Je kunt niet iets afschaffen door het voort te brengen

Nu zullen mensen hier tegenwerpen dat we genoodzaakt zijn om ons tegen rovers en bandieten te verdedigen, zowel binnen de staten als tussen de individuen onderling. Je moet je toch bewapenen en oorlog voeren, anders word je door anderen verslagen of onderdrukt. Je bent genoodzaakt mee te doen aan onder meer de Bescherming Burgerbevolking en verzetsbewegingen, anders gedraag je je nationaal onwaardig. Ja, maar bestaat diezelfde neiging of diezelfde voorstelling ook niet precies zo bij de tegenpartij? Denk je niet, dat de wezens daar ook als nationaal onwaardig beschouwd worden als ze niet aan het parool van hun groep gehoorzamen? Anders zou hun moraal immers veel beter

*Atoombom
op Nagasaki
op 9 augustus
1945, Charles
Levy.*

en meer vredelievend en begerenswaardig zijn dan de onze. Hoe moeten de mensen vrede stichten? Het zijn immers niet de mensen die schuldig zijn aan de oorlog en strijd, maar de inbeeldingen, de illusies of de valse voorstellingen oftewel het moderne bijgeloof. Dus niet het vlees en bloed van de mensen maar hun psyche is de ware oorzaak van de oorlog. Oorlog tegen lichamen of tegen vlees en bloed voeren is daarom dwaas, aangezien deze factoren de vijand niet zijn. Wat voor nut heeft het als er zo en zoveel licha-

men gedood worden, als men zweert bij het bijgeloof in de eigen psyche, waarvoor de anderen gedood werden, en dit prijst en decoreert? Wat voor nut heeft het dat de lichamen van de oorlogsoffizieren gedood worden, als aan hun psyche en de oorlogszuchtige inbeeldingen en voorstellingen over nationale waardigheid en verdediging overdadige levensmogelijkheden in het eigen innerlijk geboden worden? Hoe kunnen alcoholisten de juiste voorvechters voor onthouding zijn? Hoe kunnen slagers strijders voor vegetarisme zijn? Hoe kunnen besmette artsen de juiste genezers zijn? Hoe kunnen mensen beziel met een oorlogspsychose de ware vredebestrijders zijn? Je kunt iets niet afschaffen door het voort te brengen. De oorlog wordt niet met oorlog afgeschaft.

Zonder vast punt geen vrede en volmaaktheid in de wereld

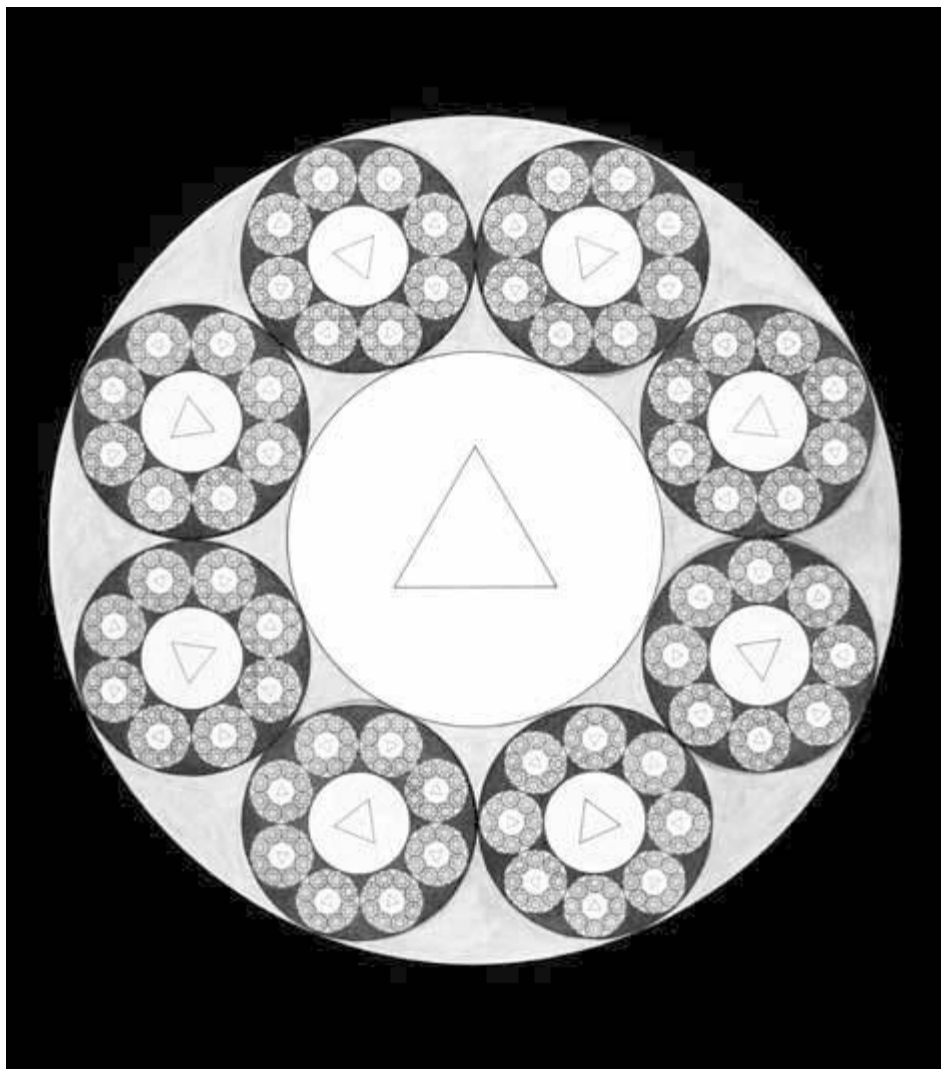
Hoe krijgen we dan vrede in de wereld? Ja, hiervoor moeten we teruggaan naar het feit dat alles wat waargenomen kan worden, beweging is. Iets wat geen beweging is, kan niet waargenomen worden. Alles wat waargenomen wordt, is dus beweging. Het wordt waargenomen in de mate waarin het tegengesteld is aan of afwijkt van andere bewegingen. We nemen dus een beweging waar op grond van een andere beweging. Als we onze hand in een emmer met water houden, dat twintig graden is, en hem daarna in water van slechts tien graden steken, vinden we dat het water erg koud is. Houden we daarentegen onze hand eerst in sneeuw of ijs om hem direct daarna in het water van tien graden te steken, zal het warm aanvoelen. Hetzelfde water kan dus als warm en als koud gevoeld worden. Het hangt ervan af met welke warmte we eerst in aanraking geweest zijn voordat we het water van tien graden voelen. Zo is het ook met alle andere soorten waarneming. Soms vinden we

dat een paar minuten wachten een eeuwigheid duurt, soms kunnen we vinden dat diezelfde paar minuten slechts fracties van seconden zijn. Als de waarneming zo rekbaar en onzeker is, wanneer kunnen we er dan op vertrouwen? Ja, hier ligt juist het fundamentele van de zaak. Wanneer kunnen we op onze zintuigindrukken en op de daarvan gevormde voorstellingen, opvattingen en inzichten vertrouwen? Het antwoord moet zijn dat we dat in geen enkel geval kunnen, zolang we het absoluut vaste punt in het bestaan nog niet gevonden hebben. Bestaat er dan zo'n vast punt? Ja, als zo'n vast punt er niet was, kon er onmogelijk zo'n volmaaktheid in het heelal zijn als juist het geval is. Als zo'n vast punt niet bestond, zou er nooit ofte nimmer vrede in de wereld kunnen komen. Maar omdat het een feit is dat er wezens zijn die de werkelijke vrede gevonden hebben en dat er een weg naar die vrede bestaat, moet dat vaste punt bestaan. Want de weg naar de vrede betekent een absoluut wakkere dagbewuste beleving van de waarheid of van het absolute achter alle illusies, waardoor men bevrijd is van de illusie. De hierdoor ontstane vrijheid om in rust en stilte de grootheid en ware werkelijkheid van het leven te aanschouwen in plaats van de vroegere, gewelddadige strijntonelen om zijn bijgeloof te verdedigen, dat is vrede.

Het levenseenheidsprincipe en het kringlooppincipe

Omdat het vaste punt stilte is, kan het niet op de zintuigen inwerken, en als het niet op de zintuigen kan inwerken, kan het niet rechtstreeks waargenomen of beleefd worden. Maar ondanks dat kan de aanwezigheid ervan in het bestaan op de lange duur toch niet verborgen blijven. Het is een feit dat het levende wezen uit twee principes bestaat, namelijk

beweging en datgene wat de beweging dirigeert, dat wil respectievelijk zeggen het organisme of lichaam en het Ik. Wat deze twee dingen betreft bestaat er toch zeker bij niemand twijfel over wat het vaste punt is en wat de beweging. Het Ik in het wezen is de as waar het gehele bewustzijnsleven omheen draait. De bewegingsgroepen die ons domein in het heelal uitmaken en die ons organisme zijn, rusten dus op een vast punt. Maar als de bewegingsgroepen waarvan we in de gelegenheid zijn om die te bezien en zodoende zowel inwendig als van buitenaf te beschouwen, op een vast punt moeten rusten, dan is het alleen maar logisch om aan te nemen dat andere vormen van energiegroepen eveneens op een vergelijkbaar vast punt moeten rusten. En we zien dat deze zelfstandige bewegingsgroepen, dat wil zeggen de organismen van de levende wezens en hun vaste punten, binnen in elkaar verschijnen. We zien dat ons organisme bestaat uit myriaden microwezens die hun leven en bestaan binnen in ons beleven, en we zien dat deze microwezens ook weer organismen hebben die weer uit microwezens opgebouwd zijn enzovoorts, helemaal tot in het onzichtbare microscopische. Maar als er zich naar binnen toe in ons eigen organisme wezens binnen in wezens bevinden, is het ook logisch om aan te nemen dat hetzelfde principe naar buiten toe ook moet bestaan. Ons organisme is immers niet het buitenste dat bestaat. Om ons heen bevinden zich ook materiecombinaties, andere wezens, de krachten van de natuur, continenten en oceanen. Waarom zouden al deze natuurkrachten ook niet getuigen van een groter organisme waarbinnen wij microwezens zijn, net zoals onze eigen moleculen en cellen microwezens binnen in ons zijn? Dat ontkennen betekent niet in overeenstemming zijn met wat de natuur zelf ons toont en voor ons tot feit maakt daar waar onze zintuigen voor honderd procent het vermogen hebben om de dingen te doorgronden, namelijk in het domein van ons eigen wezen.

© Martinus Idealfond 1963, Reg. 7

Maar als er wezens binnen in wezens en wezens buitenom wezens zijn tot in het oneindige, krijgen we één geheel. Dit geheel is dus alles wat er bestaat en vormt in werkelijkheid een onmetelijke kracht- en energieocean, die rust op een dirigerend Ik dat het vaste punt van deze oceaan is. Dat dit

*Symbol nr. 7
Het levens-
eenheidsprin-
cipe*

geheel eeuwig moet zijn, is ook vanzelfsprekend, want als er een tijd geweest zou zijn waarin het niet bestond, zou er een absoluut niets in het heelal bestaan moeten hebben. Maar niets kan niet iets worden. En omdat iets niet niets kan worden, moet dit geheel iets zijn wat eeuwig bestaat. Het kan niet te gronde gaan, en het kan ook niet iets zijn wat voortdurend groeit, want in dat geval zou niets iets en iets niets moeten kunnen worden. Maar omdat er binnen dit geheel beweging bestaat, kan deze beweging alleen zodanig georganiseerd zijn dat die een kringloop laat zien, die op zijn beurt hetzelfde is als het stijgen naar een bepaalde hoogte, het maximum, waarna deze afneemt tot een bepaald minimum en weer vooruitgaat naar een maximum en zo in alle eeuwigheid voortgaand. Daardoor krijgen we dagen en nachten, planeet-, zonne- en melkwegbanen, druppel- en bolvorming in de materie. Daarom wordt ons eeuwige bestaan gemarkeerd in de vorm van reïncarnatie of wedergeboorten.

Vanuit het gezichtspunt van de eeuwigheid bestaat de basis voor strijd niet

Dit geheel bestaat dus net zoals het (afzonderlijke) individu uit een organisme en een vast punt of Ik. Dat een kleiner Ik naar het grootste Ik van het geheel zoekt, is niets anders dan wat ons instinct bewijst. Wezens roepen in doodsangst naar dat onbekende vaste punt. En de wezens proberen er achter te komen wat voor moraal en wat voor opvatting over het leven dit hoogste wezen kan hebben om zich door middel daarvan te beschermen. De relatie tussen God en de godenzoon is dus geen menselijke uitvinding, maar vertegenwoordigt een werkelijke, geesteswetenschappelijke waarheid. Door het kringloopprincipe te bestuderen waarop dit totaalwezen of de Godheid berust, komen de

waarheden te voorschijn die het eeuwige bestaan van de levende wezens markeren. Op basis van deze hoogste kennis ontstaat een nieuwe zintuigdimensie, want kennis die voor de eeuwigheid geldt, geldt ook voor het eeuwige wezen. Alleen tijdelijke kennis en analyses gelden voor tijdelijke dingen en kunnen daarom niet de juiste analyses voor de eeuwigheid en daarmee ook niet voor het ware vaste punt zijn. Door het leven in relatie tot de eeuwigheid te zien kom je in harmonie met je eigen eeuwige bestaan en met het goddelijke totaalwezen of het vaste punt van het heelal. En van hieruit gezien komt er evenwicht in alle dingen. Hier wordt gezien dat alles zeer goed is. Hier zijn we verheven boven alle illusies. Hier bezitten we geen getalswaarden of gradaties in snelheid maar de kennis van de levensuitingen. En door die kennis wordt onze psyche één met de Vader. En in gemeenschap met de Vader zien we dat deze kringloop zijn onvermijdelijke natuurlijke plaats in de beweging heeft. ‘Alles is zeer goed’ (zie Gen. 1:31). De basis voor strijd bestaat niet meer. En waar de strijd verwijderd is, daar bestaat de zaligheid. Daar is het Koninkrijk der hemelen. Maar zonder Godheid geen vrede, zonder vrede geen zaligheid en geen Koninkrijk der hemelen.

Het artikel is een weergave van een manuscript dat Martinus geschreven heeft als voorbereiding voor een lezing in het Martinus Instituut te Kopenhagen, zondag 5 december 1948. De kopjes zijn van Torben Hedegaard. Goedgekeurd door de raad 6-11-2005. Het artikel is voor het eerst gepubliceerd in de Deense Kosmos nr. 9-2006 met als titel *Det faste punkt – Kan fremtiden undvære Guddommen?*

Vertaling A.J. Stroobant, oktober 2014

Uit het boek: *Martinus, zoals wij hem ons herinneren*

JOHANNES DRAGSDAHL

*Voorzitter van de hogeschool
Doctorandus theologie*

E en theoloog ontmoet Martinus

Op een zondag in de winter van 1946:
“Beste vrienden! Ik wil vandaag met u spreken over (...).”

De stem van Martinus met restanten van het zingende vendelbomål (dialect in het noorden van Jutland) uit zijn kindertijd klinkt door de volle zaal met al onze verwachtingen. Hij is soeverein in zijn taalgebruik en houdt onze aandacht vast – ten minste gedurende tweederde deel van de lezing. Soms zijn de inspiratie en de lading van de nieuwe gedachten zo groot, dat ik onderweg in diep gepeins in mijzelf wegzak. Je krijgt het gevoel dat je aan een geestelijke hoogspanningskabel gekoppeld wordt.

Er lag al een bepaalde stemming over deze zondagochtenden, voordat ik op Fuglebakken Station uit de trein stapte en mij aansloot bij een stoet van op zijn zondags geklede mensen die hetzelfde doel hadden: de witte villa aan de Mariendalsvej.

Het was geen gewoonte van mij om op zondagochtend

naar een in smoking geklede spreker te luisteren. Als nieuweling vond ik het arrangement iets te perfect. De villa rook altijd nieuwgevernist. Iedereen was zo ongelooflijk vriendelijk. Er werd bovendien muziek gespeeld voor de lezing. Ik lette er zorgvuldig op op de achtergrond te blijven – ik wilde me niet laten vangen door een mogelijke religieuze hypnose.

Gaandeweg drong het ondanks alle voorbehoud tot me door dat hier de kans van mijn leven lag: achter al die ongebruikelijke vormen lag een diepte aan wijsheid, weergegeven in gemakkelijk te begrijpen Deens en in hedendaagse taal. Het werk van Martinus had een heel origineel karakter, er waren geen verwijzingen naar andere schrijvers of filosofen, uitgezonderd de voortdurende verwijzingen naar uitspraken in de bijbel. Wat mij het eerst boeide, was dat hier sprake was van de levenshouding in de bergrede,

niet met een eis om blind te geloven, maar behandeld als analyses van die levensvorm, die noodzakelijkerwijze het fundament moet zijn in een nieuwe tijd op aarde. Het uitgangspunt was het heelal te zien als één groot organisme met ons als levende cellen. Maar het was iets nieuws om God afgeschilderd te krijgen als de levensvorm die het heelal als een levend organisme heeft. We leerden onszelf te zien als deelnemers aan een kosmisch scheppingsproces. Ook dat was geen nieuwe gedachte voor het christendom

Dikwijls eindigde de lezing met de woorden: “Dit heb ik u nu beschreven om te laten zien dat ‘alles zeer goed is!’”

Deze woorden konden natuurlijk misbruikt worden om te denken dat alles even goed is, maar nee! Hij bedoelde: dit alles is nu doorgenomen om u te laten zien dat alle levensomstandigheden zo zijn als ze op dit moment moeten zijn, als de geestelijke wetten voor oorzaak en gevolg in aanmerking genomen worden. En je kunt er zelf aan bijdragen om je lot te veranderen.

Een levensvorm

Langzamerhand leerde ik deze wonderlijke man kennen. Had ik geloofd dat een wijze – dat wat men vroeger een ‘mysticus’ noemde – iets was wat hoog boven de wereld verheven was, dan moest ik mijn geloof herzien. Deze man behoorde tot de klasse van de welbekende ouden: Plato, Plotinus, Jacob Böhme, maar stond tegelijkertijd midden in de aardse werkelijkheid.

Martinus beschikte over het verbazingwekkende vermogen om anderen vrij te laten. Die vrijheid werd mij vanaf het begin aangereikt met de woorden: “Neem wat je gebruiken kunt en laat de rest liggen!” Niet één gedachte werd je opgedrongen, niet één bewering moest er doorgedrukt worden. Keer op keer hoorde ik hem tijdens de lezingen zeggen: “U moet deze dingen niet geloven omdat ik ze hier sta te verkondigen. U moet zelf op zoek gaan en kijken

of het klopt met uw eigen ervaring.”

Misschien wordt dit vermogen het allerbeste belicht door over mijn persoonlijke gesprekken met hem te vertellen. Eindelijk had ik een afspraak kunnen maken en verkeerde in de overtuiging dat zijn tijd kostbaar was. Daar zat ik dus voor hem, en hij begon over het weer te vertellen, over een reis die hij net gemaakt had of over zijn laatste symbooltekening, en de tijd verliep en verliep terwijl ik het nerveuze gevoel had, dat ik met al de vragen, waarmee ik gekomen was en die toch zo belangrijk voor mij waren, zou blijven zitten. Aan het eind een hartelijk en liefdevol tot ziens.

En toch, weer buiten op straat, had ik het onbetwistbare innerlijke weten: al mijn vragen zijn beantwoord in mijzelf. Het samenzijn had op een veel dieper niveau gewerkt.

In gezelschap was de openheid en tolerantie van Martinus buitengewoon groot en verbonden met een vermogen om te amuseren en met een humor, die datgene wat je verwacht bij een wijze ver overtrof. Maar van die sprankelende geestigheid was niemand ooit de dupe. Als het gesprek op mensen kwam die de duistere kanten van het leven vertegenwoordigden, dan was de reactie van Martinus of een diep medegevoel dan wel misschien de opmerking: “Ja maar, ook die behoort tot God!”

Tegenover deze bruisende levensvreugde stond een onwrikbare besluitvaardigheid, als het om zijn missie ging. Hier viel niets te discussiëren. Hier was sprake van een heel bijzonder ‘roepingsbesef’, waar misschien zo nu en dan bepaalde mensen zich gepikeerd door konden voelen. Binnen de cirkel van zijn levenstaak wenste Martinus soeverein te zijn.

Een diep vertrouwen in de voorzienigheid, in God – voor Martinus was het een werkelijkheid dat ‘we in Hem leven, ons bewegen en zijn’ (Hand. 17:28) – was de basis van alles.

Als ik met mijn persoonlijke problemen aankwam en daarmee dikwijls met enig wantrouwen tegenover andere personen of omstandigheden, kon hij zeggen: “Als God het anders gewild had, denk je dan niet, dat Hij het anders gedaan zou hebben?” En daarmee moest ik me gewonnen geven.

Aan de andere kant leidde dat niet tot luiheid! Een van de analyses die als eerste mijn aandacht trok, was de analyse van het scheppingsvermogen van de mens als iets volstrekt persoonlijk, verschillend ontwikkeld van individu tot individu. Hierin nu ligt de geheel persoonlijke verantwoordelijkheid voor ons handelen tegenover de omgeving die God ons gegeven heeft, en om dus persoonlijk, met eigen verantwoordelijkheid te handelen.

Ik herinner me een ritje met Martinus, die overigens een uitstekende chauffeur was en heel snel reed, maar met grote aandacht voor andere verkeersdeelnemers. We moesten binnen een dag een kokkin vinden voor de grote keuken in Klintsøgård (hoofdgebouw van een herenboerderij die gedurende enkele jaren in bezit van het Martinus Instituut geweest is en naast het Martinus Centrum in Klint ligt, vert.) De situatie was catastrofaal, maar ik dacht een kokkin te kunnen vinden in Tuse Næs. We zochten kriskras een uur lang zonder de gezochte te vinden. Toen zei Martinus zonder een spoor van ergernis en zonder te spreken van tijdverspilling: “Nu hebben wij gedaan wat we konden!” – impliciet: dan moet de voorzienigheid de rest maar regelen.

De zon schijnt over deze herinneringen, die rijk waren aan zowel informatie als levenskwaliteit. Ik blader terug in het tijdschrift *Kosmos* en lees wat ik na mijn eerste zomer in 1946 in Martinus' ferieby (het huidige Martinus Centrum, vert.) in Odsherred geschreven heb: “Sommigen van ons kennen het gevoel waarmee je opbreekt uit de zwakke afspiegeling van ‘het ware mensenrijk’ in het vakantieoord Kosmos en je opnieuw tussen gewone mensen moet bege-

ven en opgeslokt wordt door die heksenketel van geldingsdrang, ontevredenheid en ruzie. We beleven de tegenstrijdigheid tussen ons eigen ideale geloof en de gruwelijke aardse werkelijkheid.”

Met het verstrijken der jaren is het me duidelijk geworden dat Martinus eigenlijk geschreven heeft voor generaties die nog niet geboren zijn, en dat hij bovendien ons, die met hem in contact gekomen waren, zo geschikt mogelijk wilde maken om te leven tijdens de wereldcatastrofen die moesten komen, zonder het vertrouwen in de mens te verliezen.

Het waren vruchtbare jaren, ook voor het werk van Martinus. Klintsøgård was net gekocht. Andere nationaliteiten begonnen op te duiken. Het onderwijs werd behalve door Martinus gegeven door Gerner Larsson, Mogens Møller en Mogens Munch, drie weergaloze leraren met alle verbondenheid met de aarde, die je je maar wensen kon.

En in dit alles voelde ik, dat het mijn taak was om twee uitersten met elkaar te verbinden, wat ik in de volgende tekst probeer duidelijk te maken.

Het derde tijdperk van het christendom

Omdat deze bijdrage gevraagd werd aan een theoloog, wil ik afsluiten met enkele beschouwingen over Martinus en zijn relatie tot de kerk en het christendom.

Het was zo volstrekt duidelijk dat er door wat door Martinus geschreven en gezegd is, een diepe verbondenheid doorklonk met wat we christelijke opvoeding noemen, eerst en vooral met de levenshouding, die de bergrede van Christus draagt. Bovendien werd me duidelijk dat de gelijkenissen van Jezus grotendeels verwijzen naar de karmawet. Het is duidelijk dat datgene wat Martinus op een ander niveau aanduidt als kosmische chemie, het fundament van de christelijke ethiek is.

Dat leidde er soms toe dat ik als het ware inzicht kreeg in wat er achter de kerkelijke dogmaleer ligt, bijvoorbeeld toen

Martinus in een lezing sprak over het doel van de karmawet, namelijk om medegevoel te ontwikkelen: als *het vermogen tot medegevoel* snel groeit in iemand, zal dit op zichzelf een bescherming vormen die de duistere karmagolven, die nog wachten op de gelegenheid om bij hem in te slaan, afweert. We kunnen dus zelf bijdragen aan de bescherming tegen vroegere ‘zonden’. Hier staan we oog in oog met het principe, waar in de kerk (ondanks het vele misbruik van het begrip) over gesproken wordt als *vergeving der zonden*. Een uiterst moeilijk begrip om mee te werken, maar dat plotse-ling zijn plaats gegeven werd in een logische verklaring (vergelijk de gelijkenis van Jezus over de met schulden beladen dienaar (naar Matth. 18:21-25) die ‘het vermogen tot medegevoel’ juist niet begreep). Met deze analyse heft Martinus in feite de mechanische opvatting over de karmawet uit het oosten op.

Een aantal andere voorbeelden uit de dogmawereld van de kerk zou vermeld kunnen worden, waarin de dogma’s in wezen dekken over details in het scheppingsproces, maar in de loop der eeuwen versteend zijn en onbegrijpelijk voor het gezonde verstand.

Het verbaasde me eigenlijk niet dat Martinus in een lezing de geesteswetenschap benoemde als het derde tijdperk van het christendom. Ik dacht hierbij aan *abt Joachim a Fiore*, die ver terug in de twaalfde eeuw sprak van de drie tijdperken van het christendom: het tijdperk van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest; het laatste tijdperk werd gedragen door gebed en lofgezing, dus door wat Jezus aanduidt als ‘aanbidding in geest en in waarheid’ (Joh. 4:4-25) (naar het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw).

Als we de beweringen van Martinus voor waar aannemen, waar staat de kerk vandaag dan? Dat zou mijn grootste probleem worden, op het moment dat ik mijn studie theologie afsloot en een (overigens kort) ambt als dominee uitoefende.

Ik herinner me uit mijn tijd als dominee een professor in

de theologie, die tegen me zei: “Martinus! Die haat de kerk toch!” Ik kon hem slechts zachtmoedig antwoorden, dat voor zover mij bekend Martinus niets haatte. Maar in mijn herinnering bewaar ik een opmerking van diezelfde Martinus, toen we op een dag spraken over de mogelijkheden om zijn analyses vanaf de preekstoel te verkondigen. Hij antwoordde enthousiast en spontaan: “Tjee, wat zullen er zalig veel mensen naar de kerk komen!”

Misschien kreeg ik als theoloog de gelegenheid om een experiment uit te proberen: kunnen de analyses van Martinus ook binnen een kerkelijk verband gedijen? Ik weet dat Martinus dit experiment volgde met zijn bekende liefde, maar zeker ook met een dieper inzicht in het uitzichtloze ervan.

We kunnen zeker vaststellen dat de diepste boodschap van het christendom en de analyses van Martinus zo nauw samenhangen, dat de kerk theoretisch best ook plaats aan zijn beschrijving zou kunnen bieden. Iets geheel anders is echter, dat de krachten van een oude tijd zo sterk zijn in de kerk, dat de poging in de praktijk moest mislukken. Voor mij persoonlijk getuigt het van Martinus’ grootsheid, dat hij het onmogelijke van mijn poging kon zien maar het toch met heel zijn liefde de ruimte gaf.

Mijn taak zou zijn twee uitersten met elkaar te verbinden, niet rekeninghoudend met succes, maar omdat ook dat geprobeerd moest worden.

En het begrip daarvoor werd het diepst uitgedrukt in de houding van Martinus tegenover ons. Net zoals hij zijn taak had, zo heeft ieder van ons zijn taak. Hij zou er wel voor hoeden om over onze weg te beslissen. We moeten leven volgens onze eigen wens, stap voor stap omgeven door Gods liefde.

De witte villa achter het plantsoentje met het beeld van Maria met kind is het Martinus Instituut en links staat de auto van Martinus.

Citaat

Maar niets kan niet iets worden. En omdat iets niet niets kan worden, moet dit geheel iets zijn wat eeuwig bestaat. Het kan niet te gronde gaan, en het kan ook niet iets zijn wat voortdurend groeit, want in dat geval zou niets iets en iets niets moeten kunnen worden.

Uit het boek: *Martinus, zoals wij hem ons herinneren*

.....

GUNNER FREDERIKSEN

Schoolpsycholoog

Toen ik met Martinus in contact kwam

Langs enkele ongelofelijke kronkelige paden kwam ik omstreeks 1955 in contact met Martinus en zijn wereldbeeld. Het was fascinerend om over de fantastische perspectieven te lezen die hij voor onze zich verwonderende ogen blootlegde, en al vlug ontstond bij mij het verlangen de mens achter die gedachten te ontmoeten. Ook dat was een geweldige ervaring, op de eerste plaats omdat de ontmoeting helemaal anders verliep dan je zou verwachten. Gezien de voorstellingen die ik met een groot denker verbond, gingen mijn verwachtingen het meest in de richting van iets plechtigs en ernstigs. Maar de werkelijkheid werd heel anders.

Martinus gedroeg zich tot mijn opluchting zo gewoon en was zo bescheiden en opgewekt, dat alle barrières meteen geslecht waren. Hij hield van vrolijke verhalen en een gezonde lach; zelf kon hij op een fantastisch warme en spontane manier grappen maken, alsof hij ze uit zijn mouwen schudde.

De warmte en spontaniteit die zijn persoonlijkheid zo

sterk kenmerkten, gaven je het gevoel dat zijn grootheid niet bevochten was. Dat het allemaal dieper in zijn persoonlijkheid lag – achter gekheid en grappenmakerij – dat werd me dan ook al snel duidelijk. Bij mijn eerste ontmoeting met hem had ik daarom, op grond van zijn kosmische analyses, drie diepzinnige vragen bedacht. Maar voordat ik me ertoe had kunnen zetten om mijn diepzinnigheden te formuleren, werden ze niet alleen opgevangen en begrepen, maar ook direct beantwoord.

Bij een andere gelegenheid voelde ik zijn helende vermogens, omdat een vluchtige aanraking gepaard met een geruststellende opmerking mij verlost van een ernstige plotseling euvel (bij Gunner bleven de epileptische aanvallen, en bij zijn vrouw bleef tegelijkertijd een chronische migraine voor altijd weg, vert.). De sfeer rond Martinus was opbeurend en inspirerend op een manier die ik nergens anders beleefd heb.

Mijn dankbaarheid jegens Martinus moet echter in de eerste plaats in verband gebracht worden met zijn kosmische analyses, die mijn kijk op het bestaan volledig veranderden. Langzaam werd het me duidelijk hoe beperkt en troosteloos mijn vroegere atheïstische levenshouding was. De warme en heldere logische lijn, die als een rode draad door al zijn geschriften loopt, had een enorm inspirerende werking en gaf stof voor vele bespiegelingen, zeker op het universele maar absoluut niet minder op het maatschappelijke en persoonlijke vlak.

Het leven werd anders; niet gemakkelijker, eerder het tegenovergestelde, want hoe moet je jezelf een plaats geven binnen deze nieuwe en veel grotere kaders? Maar de strijd kreeg perspectief.

Daarvoor ben ik Martinus mijn innigste dank verschuldigd.

